

Stratégia Európa 2020

Všetko to začalo v marci roku 2000 kedy sa predstavitelia štátov a členských vlád dohodli na Lisabonskej stratégii. Tou bolo do roku 2010 urobiť z EÚ najkonkurencieschopnejšiu a najdynamickejšiu poznatkovo orientovanú ekonomiku sveta schopnú trvalo udržateľného rastu, s väčším množstvom pracovných miest a väčšou sociálnou súdržnosťou.

V roku 2005 bola revidovaná, z dôvodu neuspokojivých výsledkov implementácie Lisabonskej stratégie. V júni 2010 schválila Európska rada stratégiu na ďalšie obdobie, do roku 2020, ktorá dostala názov stratégia Európa 2020. Stratégia Európa 2020 vychádza z ponaučení získaných počas realizácie lisabonskej stratégie, pričom uznáva jej pozitíva (napr. správne ciele v oblasti rastu a tvorby pracovných miest), ale zaoberá sa aj jej slabými stránkami (napr. nedostatočné vykonávanie). Súčasná stratégia sa zasadzuje za nový druh rastu za prístup prispôbený danej krajine a počíta s dôraznejším riadením: lepšie monitorovanie a presadzovanie, hlavná vedúca úloha Európskej rady atď.). Podstatou stratégie je koordinácia hospodárskych politík a politík zamestnanosti s cieľom zabezpečiť rast a zamestnanosť. Stratégia

z obsahového hľadiska zastrešuje cieleň výber tém, rôznych iniciatív a sektorových stratégií z viacerých politík EÚ, hlavne výskumu, vzdelávania, zamestnanosti a sociálnych záležitostí, informačnej spoločnosti, podnikania a priemyslu, energetiky, životného prostredia.

Ciele stratégie Európa 2020

Sú rozdelené do piatich samostatných blokov, ktoré spolu však súvisia a navzájom sa dopĺňajú. Týchto päť blokov sa týka:

- Zamestnanosti
- Výskumu a vývoja
- Zmeny klímy a energetiky
- Vzdelávania
- Chudoby a sociálneho vylúčenia

Zamestnanosť by mala dosiahnuť mieru 75% u obyvateľov vo veku 20-64 rokov. Tomu by mala napomôcť znížená miera predčasného ukon-

V tomto čísle:

Vláda schválila zastropovanie dôchodkov

Náklady práce v EÚ narastajú

Svetové ekonomické veľmoci znižujú predikcie hosp. rastu

Čína otvára svoju ekonomiku, plánuje obnoviť hodvábnu cestu

Výnosová krivka amerických dlhopisov prechádza do inverzie

Ekonomický sentiment SR stále nepriaznivý

Priemyselná produkcia SR ďalej rastie

čenia školskej dochádzky pod 10% a aspoň 40% ľudí vo veku 30-34 rokov s ukončeným vysokoškolským vzdelaním. Vyššia úroveň vzdelania taktiež pomáha pri znižovaní chudoby, kde cieľom je mať aspoň o 20 miliónov menej ľudí vystavených chudobe a sociálnemu vylúčeniu alebo ich ohrozeniu. Úroveň investícií do výskumu a vývoja by sa mala zvýšiť na 3% HDP. To by malo následne pomôcť lepšie využívať energiu a to následne k väčšej konkurencie schopnosti a tvorbe pracovných miest. Pri energetike a klíme je cieľom produkovať menej emisií skleníkových plynov o 20% v porovnaní z rokov 1990, získavať 20% energie z obnoviteľných zdrojov a zvýšiť energetickú účinnosť o 20%.

Zamestnanosť

Zamestnanosť ľudí vo veku 20-64

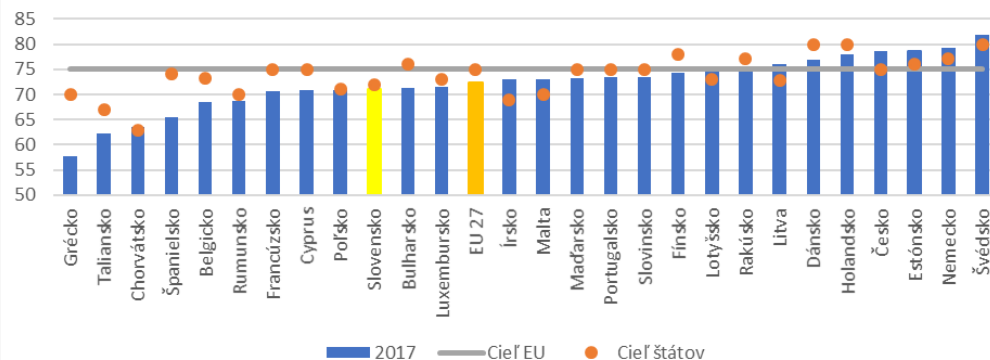
rokov v období schválenia stratégie Európa 2020 v priemere v EÚ 68,7%. Od tej doby sa všetky členské krajiny EÚ snažia naplniť túto stratégiu. Za uplynulých 8 rokov sa priemer EÚ výrazne zvýšil a v Q3 2018 bol už na úrovni 73,5%. V období Q3 2010 až Q3 2018 sa niektorým krajinám veľmi darilo zvyšovať túto mieru zamestnanosti, iným naopak nie. Najväčšími ťahúňmi boli Malta s nárastom v danom období až o 15,7 p.b., Maďarsko s nárastom 14,1 p.b., Litva s nárastom o 13 p.b., Lotyšsko s nárastom o 12,1 p.b. a Estónsko s nárastom o 11,5 p.b.. Naopak najhorší výsledok zaznamenalo Grécko s poklesom za spomenuté obdobie až o 3,3 p.b., druhý najhorší výsledok za-

znamenal Cyprus s poklesom 0,6 p.b. a Nórsko z Luxemburskom zaznamenali nulový rozdiel. Slovensko zaznamenalo úctyhodný rast z 65% na 73,1% v Q4 2018. Ak bude Slovensko udržiavať tempo rastu, ktoré má od Q1 2017, dosiahne stanovený cieľ dosiahne zamestnanosť ľudí vo veku 20-64 na úrovni 75% medzi prvým a tretím kvartálom roku 2020. Krajiny, ktoré zatiaľ nesplnili tento cieľ EÚ a v Q3 2018 mali menej ako 75% zamestnanosť obyvateľov vo veku 20-64 rokov sú Grécko (60,6%), Taliansko (63,3%), Chorvátsko (66,3%), Španielsko (67,6%), Belgicko (70,1%), Rumunsko (71,3%), Francúzsko (71,6%), Luxembursko (71,6%), Slovensko (72,7%), Poľsko (72,8%), Bulharsko (73,5%) Írsko (74,4%), Cyprus a Maďarsko zhodne po 74,6%.

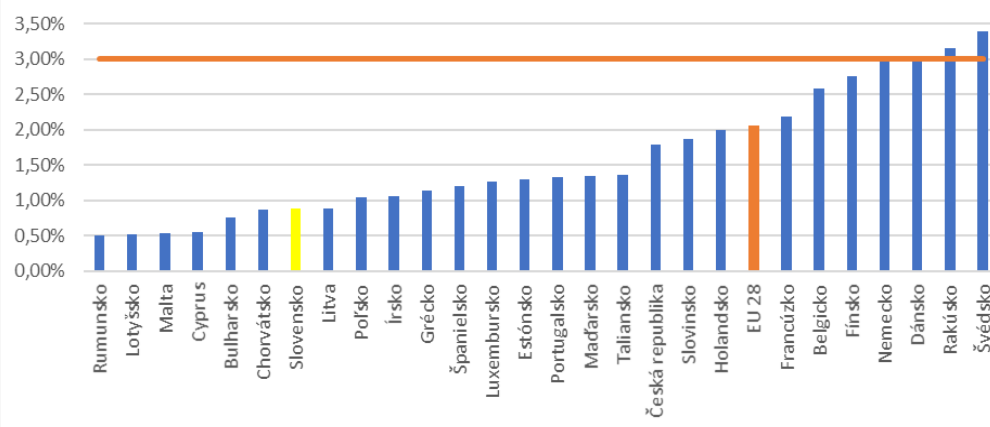
Výskum a vývoj

V rámci snahy zvýšiť finančné možnosti výskumných inštitúcií si EÚ dala za cieľ aby výdavky na výskum a vývoj v jednotlivých štátoch tvorili

Zamestnanosť obyvateľov vo veku 20-64 rokov v %

Výdavky na výskum a vývoj ako percento z HDP za rok 2017

3% HDP. Avšak cesta k tomuto cieľu bude ešte veľmi dlhá, pretože rozdiel medzi príspevkami na výskum a vývoj jednotlivých štátov sú obrovské. Zatiaľ čo Švédsko dalo v roku 2017 na VaV až 3,4% ich HDP (16 mld. EUR) tak Rumunsko dali len 0,5% HDP (0,94 mld. EUR). Okrem Švédska nad 3% z HDP vynaložili za rok 2017 aj Rakúsko (3,16%), Dánsko (3,05%) a Nemecko (3,02%). Naopak medzi najhoršie sa okrem Rumunska zaradili aj Lotyšsko z výdavkami 0,51% a Malta s výdavkami 0,54% z HDP. Slovensko sa nachádza hlboko pod priemer EÚ, ktorý je 2,06% z HDP. V roku 2017 Slovensko vynaložilo na výskum a vývoj len 0,88% HDP, čo je 0,75 mld. EUR. Aj keď tento cieľ sa s najväčšou pravdepodobnosťou do roku 2020 nepodarí splniť v celej EÚ, od roku 2010 kedy bolo na VaV vynakladaných priemerne v EÚ 1,92% nastal mierny rast na hodnotu 2,06% v roku 2017. Za týchto 7 rokov sa podarilo navýšiť výdavky na VaV najviac Grécku a Belgicku, ktoré ich zhodne navýšili

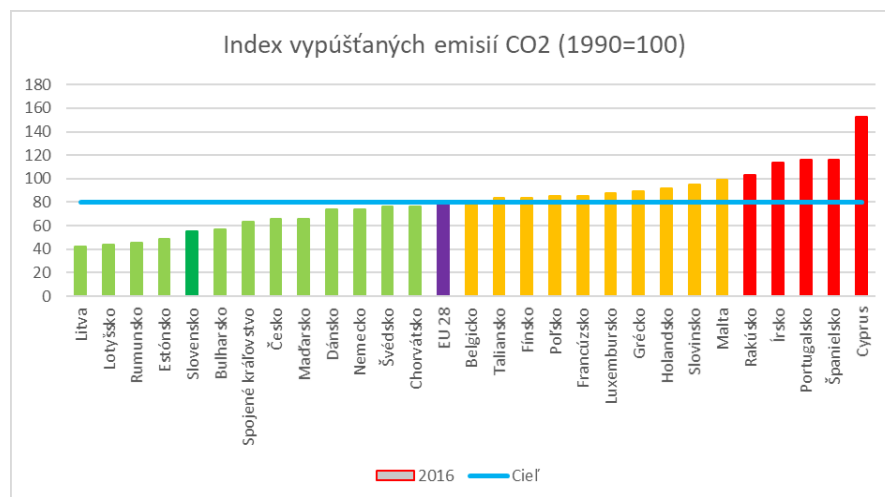
za toto obdobie o 0,53 p.b., Českej republike o 0,45 p.b. a Rakúsku o 0,43 p.b.. Naopak Fínsko sa vďaka znižovaniu výdavkov na VaV dostalo z 3,73% HDP v roku 2010 na 2,76% HDP v roku 2017. Mnoho ďalších krajín taktiež znižovalo svoje výdavky na VaV ako napríklad Írsko o 0,54 p.b. od roku 2010 a Estónsko o 0,29 p.b..

Zmena klímy a energetiky

Zníženie množstva CO₂ vypúšťaného do ovzdušia je asi najpodstatnejším bodom tejto stratégie. Žijeme v najteplejšej dobe za posledných niekoľko stoviek rokov. Podľa výskumov od roku 1990 bolo po roku 2001 každé ďalšie leto nositeľom teplotného rekordu. Z tohto dôvodu je obmedzenie vypúšťania skleníkových plynov potrebné až nevyhnutné. Berúc do úvahy tento cieľ, môžeme povedať, že štáty EÚ k nemu poväčšine pristupujú zodpovedne. Z 28 štátov EU len 5 zvýšilo svoju ročnú emisiu CO₂. Európe ako celku sa tento cieľ podarilo spl-

niť na prelome rokov 2013 a 2014. Zo všetkých štátov do roku 2016 splnili tento cieľ nasledujúce štáty, v zátvorkách uvedený rok kedy sa danému štátu prvý krát podarilo splniť tento cieľ. Litva (1992), Lotyšsko (1992), Rumunsko (1992), Estónsko (1992), Slovensko (1992), Bulharsko (1991), Spojené kráľovstvo (2009), Česko (1997), Maďarsko (2002), Dánsko (2012), Nemecko (2005), Švédsko (2011). Chorvátsko tvorí malú výnimku, prvý krát sa mu podarilo dosiahnuť daný cieľ už v roku 1991 ale potom začali emisie stúpať a cieľ prekročili. V roku 2013 sa mu však podarilo opätovne znížiť emisie pod 20%. Tento cieľ nielenže nespĺnili ale ešte aj navýšili svoje emisie CO₂ nasledovné štáty, Rakúsko o 3,1%, Írsko o 13,4%, Portugalsko o 15,8%, Španielsko o 16,4%. A prvé miesto obsadil Cyprus ktorý emisie zvýšil o viac ako o polovicu a to o 52,9%.

Cieľom EÚ je zvýšiť podiel obnoviteľných zdrojov energie na celkovej spotrebe energií na 20%. Tento cieľ sa javí ako zvládnuteľný v rámci priemeru EÚ ako celku, avšak ak už ide o jednotlivé štáty tam už taká optimistická prognóza nie je. Len 11 štátov splnilo tento cieľ a z jej celkovej spotreby energie je 20 a viac percent z obnoviteľných zdrojov. Nie každý štát má však rovnako zadaný cieľ na presných 20%, avšak ani tieto ciele stanovené jednotlivo pre každý štát sa nedarí dodržiavať viac ako 11 štátom. Chorvátsko je štátom, ktorý preko-

nal svoj cieľ v najväčšej miere. Malo do roku 2020 zvýšiť pomer obnoviteľných zdrojov energie na 20% no už v roku 2016 tvoril ich podiel 28,3%. Naopak najhoršie výsledky v porovnaní so svojím cieľom znamenalo Holandsko, ktoré si vytýčilo za cieľ 14% a v roku 2016 tvorilo využívanie obnoviteľných zdrojov len 6% z celkovej spotreby energie.

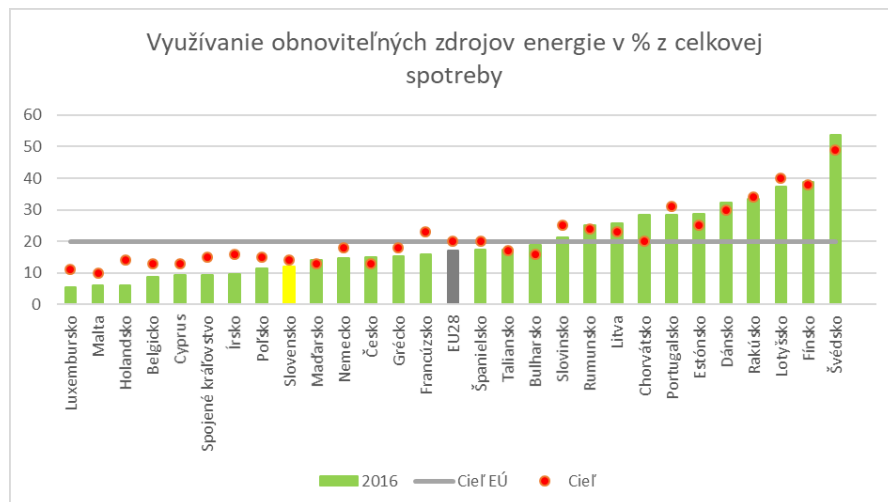
V rámci zvýšenia energetickej účinnosti sa členským štátom darí podobne ako pri predošlom ciele. V roku 2017 zvýšilo svoju energetickú účinnosť len 12 štátov. Priemer zvýšenia energetickej účinnosti EÚ sa nachádzal na 17%. Najhoršie je na tom Grécko, ktoré ešte znížilo svoju energetickú účinnosť o 3% oproti roku 2010. V prípade trendu vývoja, ktorý v EÚ od roku 2010 je, v roku 2020 bude energetická účinnosť zvýšená o 21,4% oproti roku 2010 za EÚ ako celok. Pri súčasnom tempe zvyšovania energetickej účinnosti dosiahnu

stanovený cieľ všetky štáty až v roku 2044 kedy cieľ ako posledné dosiahne Grécko.

Vzdelávanie

V oblasti znižovania počtu študentov, ktorí ukončia predčasne školskú dochádzku sa dá povedať, že sa členským štátom darí výborne, a za priemer EÚ sa cieľ podarí dosiahnuť už v roku 2019. Avšak všetkým členským štátom sa nepodarí splniť ich vytýčené ciele do roku 2020. Medzi nimi budú Poľsko, Česko, Slovensko, Fínsko, Estónsko, Maďarsko, Rumunsko a Španielsko. Celkový priemer za EÚ by mohol byť v roku 2020 na úrovni iba 9,2%. Slovensko z tohto pohľadu je pod 10% avšak svoj cieľ si nastavilo na úroveň 4,5% avšak do roku 2020 bude schopné znížiť úroveň predčasného ukončovania školy na úroveň 4,8%.

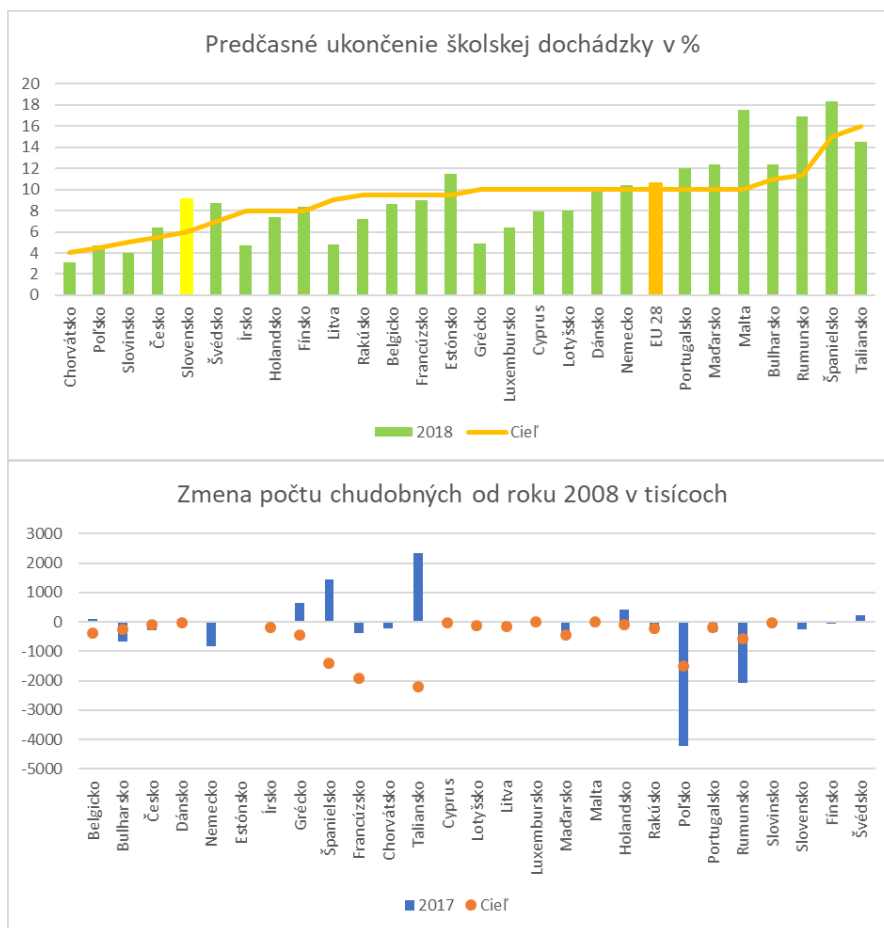
V rámci zvyšovania počtu obyvateľov vo veku 30-34 rokov s ukončeným vysokoškolským vzdelaním sa darí aj samostatne členským štátom a taktiež aj EÚ ako celku. Väčšina krajín má oveľa viac absolventov vysokých škôl ako bol ich samostatný cieľ. Najviac ho prekonal Grécko ktoré malo za cieľ aby až 32% obyvateľov v roku 2020 malo ukončené vysokoškolské vzdelanie, v skutočnosti však už v roku 2018 v tejto vekovej skupine ho malo ukončené až 44,4% ľudí. Najhoršie je na tom Rumunsko, ktoré malo druhý najmenší cieľ

(26,7%) a ani ten ešte stále nedokázalo splniť a v roku 2018 malo vysokoškolské vzdelanie len 24,9% ľudí z vekovej kategórie 30-34 rokov.

Chudoba a sociálne vylúčenie

V tomto celi zlyháva celá Európa okrem Bulharska, Česka, Lotyšska, Poľska, Portugalska a Rumunska. 11 členským štátom dokonca stúpol počet ľudí v chudobe alebo ňou bezprostredne ohrozených, čo je priamo v rozpore z cieľom, ktorý si EÚ stanovila. Za posledných 7 rokov sa nepodarilo EÚ ako celku naplniť tento jej posledný cieľ ani na 25%. Za ľudí žijúcich v chudobe sa považujú obyvatelia, ktorí zarábajú menej ako je 60% z mediánového príjmu miezd v danom štáte. (dz)

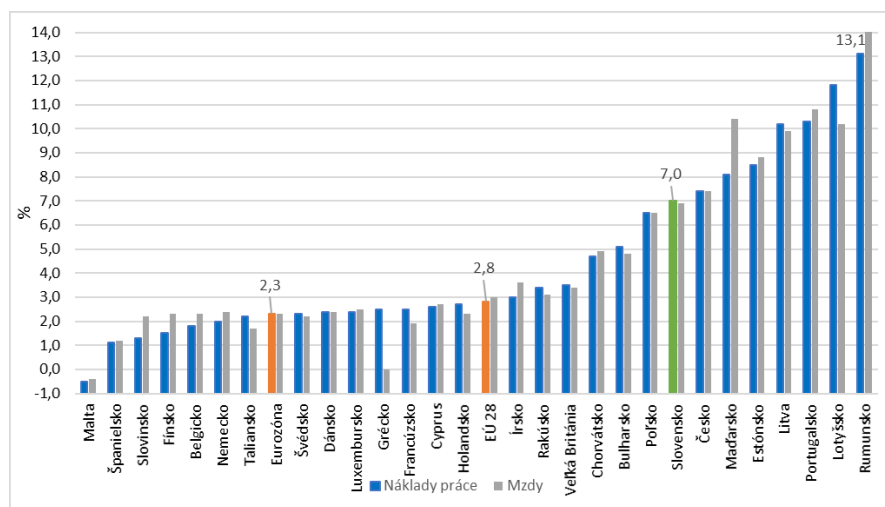
			CR	FR	GR	NE	LT	HU	DE	PL	AT	RO	SR	ES	SE	IT
Zamestnanosť	Nárast miery zamestnanosti ľudí vo veku 20-64 rokov	Podarilo sa splniť cieľ EÚ	Áno	Nie	Nie	Áno	Áno	Nie	Áno	Nie	Áno	Nie	Nie	Nie	Áno	Nie
Výskum a vývoj	Zvýšenie výdavkov na 3% z HDP	Podarilo sa splniť cieľ EÚ	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Áno	Nie	Áno	Nie	Nie	Nie	Áno	Nie
Zmena klímy a energetika	Zníženie emisií CO2 oproti 1990 o 20%	Podarilo sa splniť cieľ EÚ	Áno	Nie	Nie	Nie	Áno	Áno	Áno	Nie	Nie	Áno	Áno	Nie	Áno	Nie
	Zvýšenie využívania obnoviteľných zdrojov energie na celkovej spotreby na 20%	Podarilo sa splniť cieľ štátu?	Áno	Nie	Nie	Nie	Áno	Áno	Nie	Nie	Nie	Áno	Nie	Nie	Áno	Áno
		Podarilo sa splniť cieľ EÚ	Nie	Nie	Nie	Nie	Áno	Nie	Nie	Nie	Áno	Áno	Nie	Nie	Áno	Nie
	Zvýšenie energetickej účinnosti o 20%	Podarilo sa splniť cieľ EÚ	Áno	Nie	Nie	Áno	Áno	Nie	Nie	Nie	Nie	Áno	Áno	Nie	Áno	Nie
Vzdelávanie	Zníženie predčasného ukončovania školskej dochádzky	Podarilo sa splniť cieľ štátu?	Nie	Áno	Áno	Áno	Áno	Nie	Áno	Áno	Áno	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie
	Zvýšenie podielu vysokoškolsky vzdelaných ľudí vo veku 30-34 rokov	Podarilo sa splniť cieľ štátu?	Áno	Nie	Áno	Áno	Áno	Nie	Nie	Áno	Áno	Nie	Nie	Nie	Áno	Áno
Chudoba a sociálne vylúčenie	Zníženie počtu ľudí žijúcich v chudobe alebo ňou bezprostredne ohrozených	Podarilo sa splniť cieľ štátu?	Áno	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie		Áno		Áno		Nie		Nie

Náklady práce v EÚ narastajú

Celkové náklady práce v Európskej únii ako aj Eurozóne rastú čoraz rýchlejšie. V poslednom kvartáli minulého roka vzrástli medziročne priemerné náklady na vynaloženú prácu za celú EÚ o 2,8 %. V rámci krajín eurozóny bol zaznamenaný priemerný medziročný nárast o 2,3 %. Spomínané náklady práce pozostávajú hlavne z miezd a ich rastu plus prislúchajúce dane a odvody. Z ďalších údajov uverejnených eurostatom možno sledovať a porovnať zmenu nákladov práce vo všetkých krajinách EÚ. Z údajov tak možno sledovať najvýraznejší medziročný nárast celkových nákladov práce v Rumunsku a to až o 13,1 %, ďalej v Lotyšsku (o 11,8 %) a v Portugalsku o 10,3 %. Z údajov možno sledovať aj rýchlejší nárast nákladov práce v susednom Česku o 7,4 % v porovnaní Slovenskom, ktoré však zaznamenalo tiež výrazný medzi-

ročný nárast o 7 %. Pokiaľ je rast spojený a spôsobený najmä nárastom miezd je to pre samotných zamestnancov samozrejme pozitívny jav. Inak však situáciu môžu vnímať práve zamestnávateľia, ktorým tak rastú celkové osobné náklady a tým aj celkové náklady. V niektorých krajinách, ako napr. Rumunsko môže byť priestor na rast miezd, je však otázne nakoľko sa zvýšené náklady premenia aj do cien tova-

rov a služieb. Oblasť výšky celkových nákladov práce je zároveň aj podmieňujúcim faktorom pri rozhodovaní podnikov kde umiestnia svoju výrobu a svoje prevádzky. Výrazné zvýšenie nákladov práce by tak mohlo byť jedným z faktorov podmieňujúcim uvažovanie o opätovnej zmene sídla svojich výrobných hál. (jv)

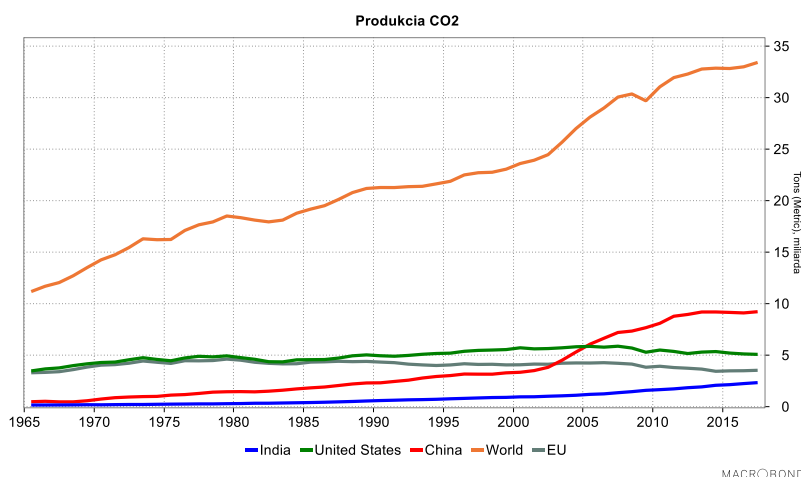

Rast emisii CO2

Emisie súvisiace s energiami sa v roku 2018 zvýšili oproti roku 2017 o 1,7 % na 33,1 miliardy ton. Ide o nový rekord a najvyššie tempo rastu emisií od roku 2013. Najvýraznejšie sa pod rast podpísal elektrárenský sektor, ktorý sa na raste po-

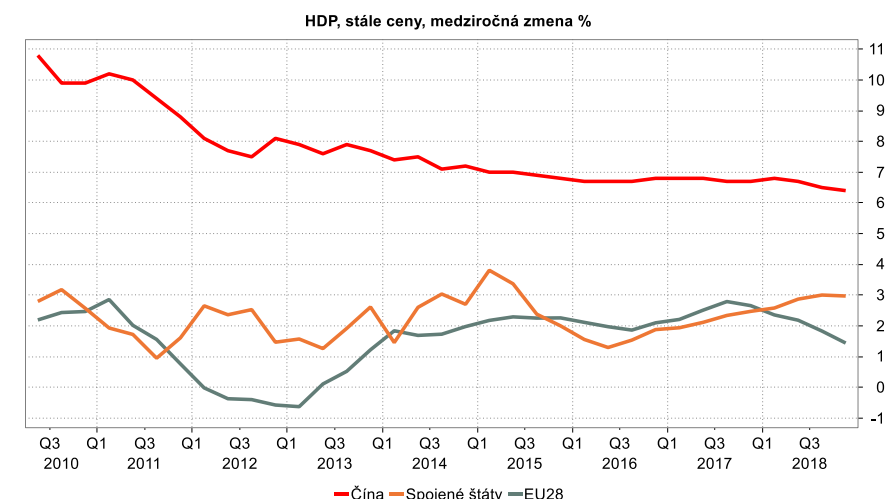
dieľal takmer dvomi tretinami. Čo sa týka najväčších ekonomík, emisie CO2 vzrástli v USA, Číne a Indii. Naopak, v Európskej únii zaznamenali pokles a to o 1,3%. V prípade Číny vzrástli o 2,5 %, v Indii o 4,5 % a USA o 3,1 % tieto krajiny sa na cel-

kovom tempe rastu dopytu podieľali vlni takmer 70 percent. Dopyt po energiách vzrástol v roku 2018 o 2,3 % čo predstavuje takmer dvojnásobok priemerného tempa rastu od roku 2010. Dopyt po zemnom plyne vzrástol vo svete oproti roku 2017 o 4,6 %. Bol to najvýraznejší rast od roku 2010, čo je dôsledok ústupu viacerých krajín od uhlia smerom k ekologicky čistejšiemu zemnému plynu. Stále však rástol aj dopyt po uhlí. Tento rast dosiahol 0,7 %, pod čo sa podpísal pokračujúci dopyt v Ázii. Ten dokázal vykompenzovať pokles spotreby uhlia v iných oblastiach sveta. (ph)

Svetové veľmoci znižujú predikcie hosp. rastu

Po niekoľkých rokoch neustáleho ekonomického rastu väčšiny rozvinutých ale aj rozvojových krajín, prichádzajú náznaky postupného spomaľovania. Spojené štáty Americké, Čína ale aj Európska únia vrátane Slovenska upravila prognózu ekonomického rastu v tomto aj nasledujúcich rokoch. Spojené štáty Americké očakávajú rast HDP vo výške 2,4% do konca roka 2019 čo je o 0,3 percentuálneho bodu menej ako v minulej prognóze. V roku 2020 očakávajú ešte miernejšie tempo rastu HDP na úrovni 2%, čo sa pripisuje ako výsledok agresívnej obchodnej politiky Donalda Trumpa. Rast vníma skeptickejšie aj Európska únia, ktorá upravila prognózu z 1,9% rastu HDP na 1,3% HDP, ako dôsledok obchodnej vojny

MACROBOND

a spomaľovanie Čínskej ekonomiky. Výnimkou nie sme ani my, Národná banka Slovenska očakáva výšku rastu HDP v roku 2019 na úrovni 3,5% čo je o 0,7 percentuálneho bodu menej oproti minulej predikcii. Odôvodnením je klesajúci zahra-

ničný dopyt. Klesli aj predikcie na rok 2020, kedy odhadujeme 3,4% rast HDP a rok 2021 na 2,8% rast HDP. Obchodná vojna má rozsiahle ekonomické následky a zdá sa, že si už začala vyberať svoju daň. (ph)

Čína otvára svoju ekonomiku

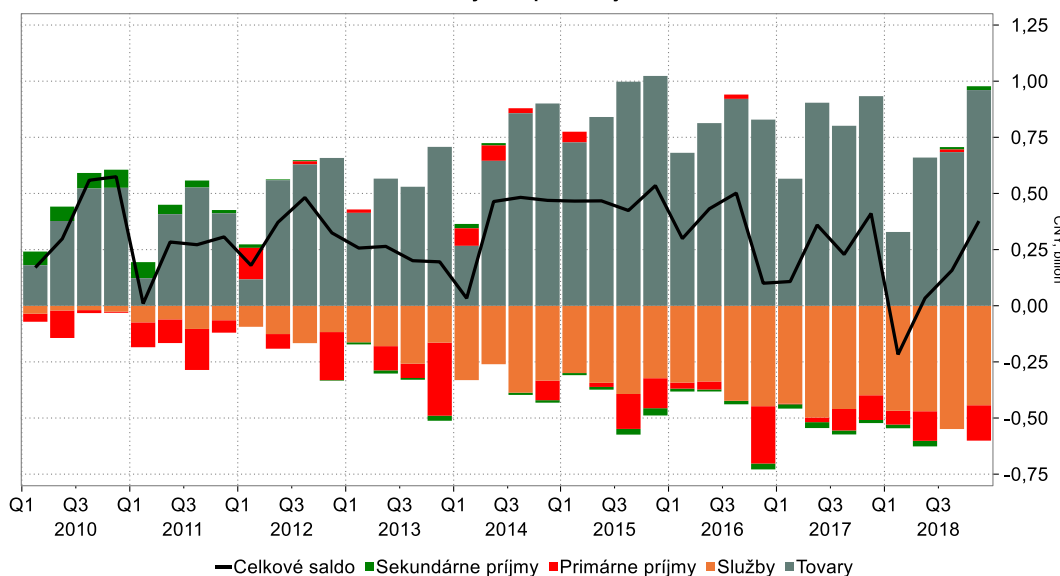
Čína plánuje v tomto roku otvoriť viac svoju ekonomiku. Podľa čínskych odhadov by mohol celkový import do krajiny dosiahnuť až na 12 biliónov dolárov v nasledujúcich piatich rokoch. V minulom roku predstavovala celková hodnota im-

portu tovarov do krajiny hodnotu 2,13 bilióna dolárov. Doposiaľ je čínsky zahraničný obchod charakteristickým svojou aktívnou obchodnou bilanciou, ktorú si udržala aj napriek zavádzaniu, najmä amerických, dovozných ciel. Čistý export

tovarov zároveň tvorí najvýznamnejšiu položku bežného účtu platobnej bilancie, ktorá spôsobuje príliv peňažných prostriedkov a najmä zahraničnej meny do krajiny. Výrazne záporné saldo (teda prevyšujúce debetné položky účtu)

zaznamenávajú práve služby, ktorých je Čína veľkým spotrebiteľom. V uplynulom roku však bežný účet platobnej bilancie poukázal na čistý prílev peňažných prostriedkov vo výške 352,7 mld. juanov čo predstavuje približne 48,48 mld. dolárov. (jv)

Čína: bežný účet platobnej bilancie

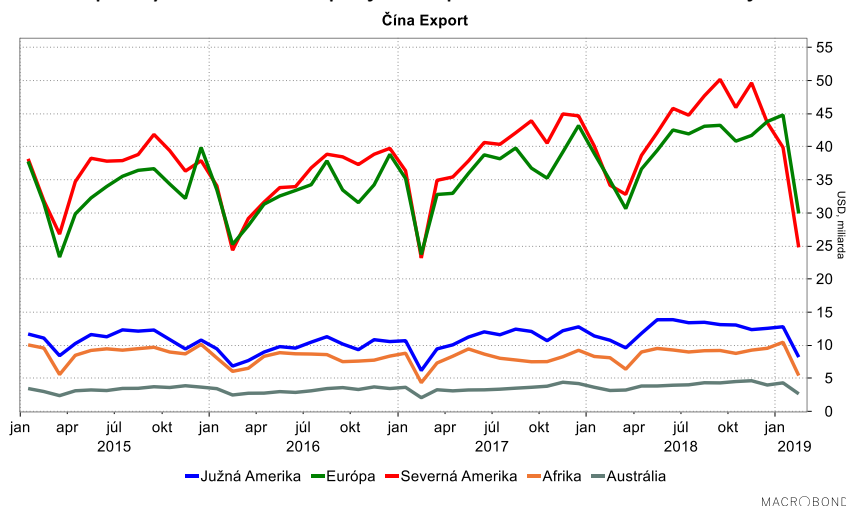
MACROBOND

Čína plánuje obnoviť hodvábnu cestu

Pôvodná hodvábna cesta bola významná staroveká a stredoveká obchodná cesta, ktorá spájala Čínu s Rímskou ríšou cez strednú Áziu. Čína prišla s projektom vytvorenia novej hodvábnej cesty založenej na rovnakom princípe, za účelom podpory obchodu s cieľom vybudovať infraštruktúru medzi viacerými krajinami Eurázie a Afriky. Tento plán je jedným z hlavných priorít čínskej zahranično-politickej stratégie. Čínska rozvojová banka za posledných 6 rokov poskytla na tento projekt

190 mld. USD. Túto sumu investovala do približne 600 infraštruktúrnych projektov. Odhaduje sa, že výdavky do roku 2027 dosiahnu úroveň 1,3 bilióna USD. Projekt, ktorý započal v roku 2013 by sa mal priamo dotýkať 65 krajín, v ktorých žije potenciálny trh 4,4 miliárd ľudí. V hre sú dve pozemné trasy a jedna námorná. Južná pozemná trasa smeruje z Iránu cez Turecko, Srbsko, grécky prístav Pireus, Belehrad až do Budapešti. Smer trasy z Budapešti momentálne nie je známy.

Severná pozemná trasa nadväzuje na Transsibírsku magistrálu cez Rusko, Ukrajinu až do Košíc smerom do Bratislavy a ďalej na západ. Táto trasa však naráža na problém politickej nestability v Ukrajine, čo nás dostáva do znevýhodnenej pozície. Námorná trasa by smerovala zo Šanghaja severnou cestou do nemeckých a britských prístavov. Z pomedzi zoskupenia G7 sa k tomuto projektu ako prvé prihlásilo Taliansko, čo vyvolalo obavy, že sa Peking snaží ovládnuť dôležité logistické centrá. Taliani namietajú, že vďaka tomuto projektu sa im to podarí opätovne naštartovať ekonomiku, ktorá je momentálne druhá najzadlženejšia v EÚ na hranici 133% HDP. Čínska obchodná politika je čoraz otvorenejšia, ak by sa nám podarilo stať súčasťou hodvábnej cesty prinieslo by to stimul Slovenskej ekonomike smerom nahor. (ph)

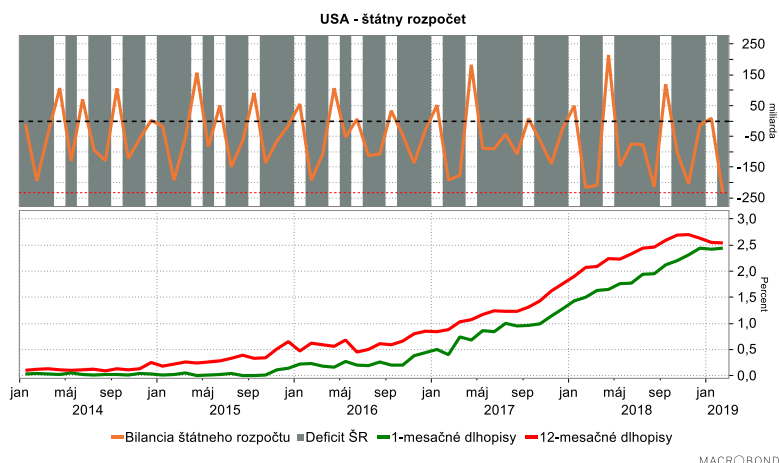

Deficit USA

Mesačná bilancia štátneho rozpočtu USA ukázala vo februári obrovský deficit. Celkové výdavky prevýšili v danom mesiaci celkové príjmy až o 233,97 mld. dolárov. Takéto výkyvy a konkrétne krátkodobé deficity treba dofinancovať, na čo sa využívajú predovšetkým štátne pokladničné poukážky (T-bills) so platnosťami od jedného po dvanásť mesiacov. Výnosy pre investorov z týchto štátnych pokladničných poukážok sa aktuálne zvyšujú aj vďaka pôsobeniu zvyšujúcej sa základnej úrokovej sadzby, od ktorej sa odvíjajú aj výnosy porovnateľných finančných nástrojov. Daný

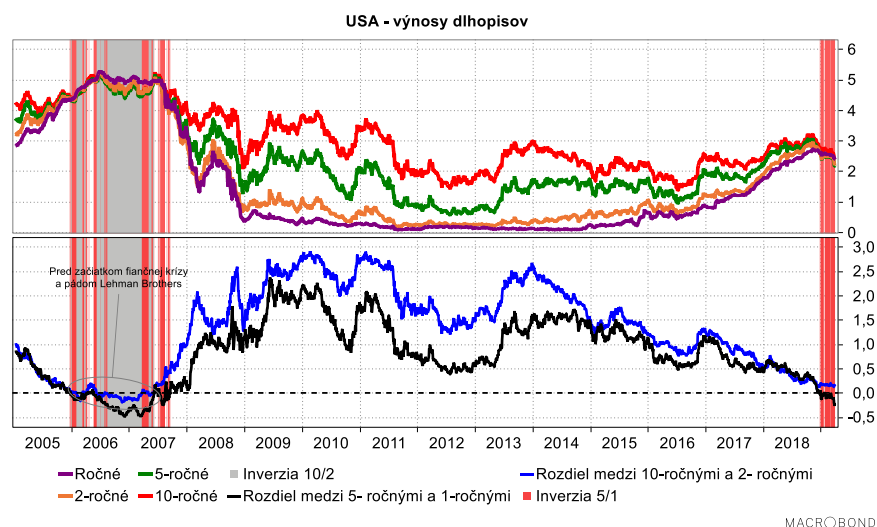
vývoj na trhu samozrejme spôsobuje predražovanie takto získaných peňazí a navyšuje celkové náklady na dlhovú službu. Výnosy štátnych pokladničných poukážok sú aktuálne na

úrovni 2,44 % a výnosy 12-mesačných na úrovni 2,54 %. Kumulované schodky štátneho rozpočtu naďalej zvyšujú celkovú zadlženosť krajiny. (jv)

Inverzia výnosovej krivky v USA

Výnosová krivka amerických dlhopisov zaznamenala prechod do inverzie. Udialo sa tak po tom, čo výnosy z 12-mesačných štátnych pokladničných poukázok (T-bills) prevýšili výnosy z 5-ročných štátnych dlhopisov (T-notes) 0,21 p.b. Situácia je závažná z toho pohľadu, že podobný jav bol sledovaný doposiaľ vždy pred vypuknutím niektorej zo svetových kríz, či pred prasknutím bublín na finančných trhoch. Nárast výnosov krátkodobých dlhopisov (do 1 roka) súvisí s potrebou štátu financovať svoje krátkodobé deficity a na to aby prilákali investorov musia ponúknuť aj zaujímavejší výnos a to o to viac keď zároveň sledujeme rast základnej úrokovej sadzby, ktorá ovplyvňuje krátkodobé finančné nástroje. Štandardne

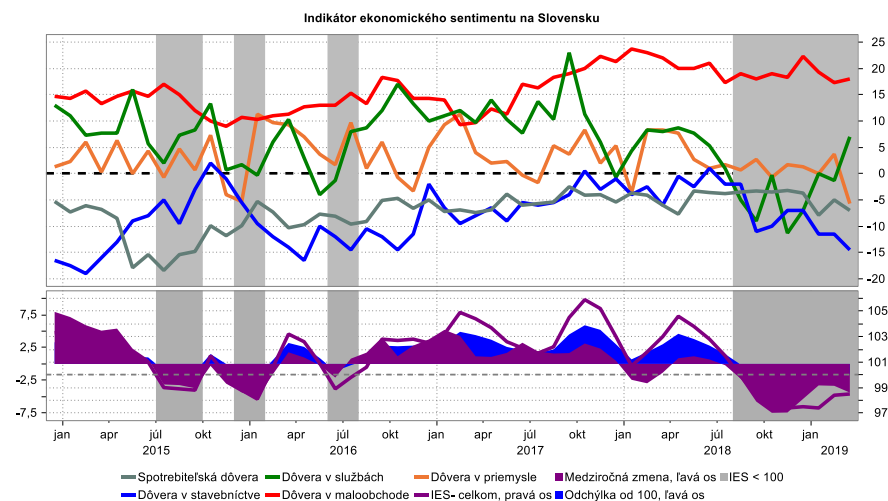

braný rozdiel medzi výnosmi 10 a 2 ročných dlhopisov si stále udržiava „v pluse“ a to na úrovni 0,13 p.b. Výnosy amerických štátnych dlhopisov sa aktuálne pohybujú v okolí 2,5 %. Hlavná úroková sadzba Fed-u

by mala zostať počas roka nezmenená na úrovni 2,25-2,5 %. (jv)

Ekonomický sentiment SR stále nepriaznivý

Vyhliadky indexu ekonomického sentimentu (IES) na Slovensku sa v marci medziročne znížili o 4,37 %, čím sa index dostal na hodnotu 98,5 bodu. Do výpočtu celkového indexu vstupuje viacero oblastí v ktorých sa samostatne meria dôvera a ktoré majú rôznu váhu na konečnom výpočte. Výsledkom je už spomínaný IES pozostávajúci z dôvery v priemysle (40 %), dôvery v službách (30 %), spotrebiteľskej dôvery (20 %) a dôvery v stavebníctve a maloobchode, ktoré majú váhu 5 %. Hodnota 100 IES predstavuje vyrovnanú hladinu, kedy podnikatelia a spotrebitelia nemajú príliš optimistické ani pesimistické očakávania do budúcnosti. Práve tieto očakávania však vedú ovplyvniť ďalší vývoj ekonomiky.

Ako aj najnovšie údaje za marec ukazujú index sa stále nachádza pod bazickou hranicou a v tomto pásme ho drží znížená dôvera v najdôležitejšom priemysle (o 5,7 %), znižujúca sa spotrebiteľská dôvera (o 7 %) a dôvera v stavebníctve

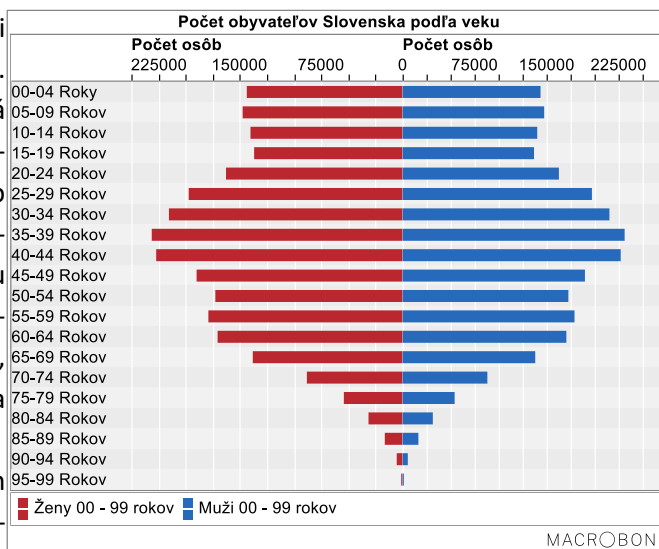
o (14,5 %). Výsledok nedokázal obrátiť ani o 7 % zvýšená dôvera v službách, ktoré tvoria významnú časť sentimentu. Dôvera v maloobchode si vďaka stálemu dopytu drží pretrvávajúci rast. (jv)

Vláda schválila zastropovanie dôchodkov

Vek odchodu do dôchodku sa každoročne predlžuje o určený počet dní, ktorý sa stanovuje v závislosti od vývoja priemernej strednej dĺžky života spoločnej pre ženy aj mužov, na základe údajov Štatistického úradu SR. Od 1. januára 2019 sa oproti minulému roku predĺžila hranica odchodu do dôchodku na Slovensku o 63 dní, čo sa dotklo 36 500 ľudí. V roku 2018 bola dôchodková veková hranica určená na 62 rokov a 139 dní. V tomto roku bola hranica stanovená na 62 rokov a 202 dní, ktorá môže byť znížená závislosti od počtu vychovaných detí. Vzhľadom na demografický vývoj by mala dôchodková veková hranica každým rokom narastať. Tento mechanizmus však momentálne zasiahol ústavný zákon o zastropovaní dôchodku na hranicu 64 rokov. Ženy, ktoré vychovali 1 dieťa pôjdu do dôchodku skôr o 6 mesiacov, ženy s dvoma deťmi o 1 rok skôr a ženy s tromi a viac od-

chovanými deťmi o 1,5 roka skôr. Ústavný zákon má nadobudnúť platnosť 1. júla tohto roka po odhlasovaní 3/5 väčšinou stranami Smer-SD, SNS, ĽSNS, Sme rodina a Most-Híd.

Schválený zákon sa doručí na podpis prezidentovi, ktorý môže využiť právo suspenzívneho veta a schválený zákon vrátiť do parlamentu. Priemerný dôchodok je v súčasnosti 442 eur, ak návrh prejde budú podľa odhadov dôchodcovia dostávať priemerne o 53 eur mesačne menej. Zastropovanie dôchodkov predstavuje problém dlhodobej udržateľnosti verejných financií. Vzhľadom na nižší vek pôjde skôr do dôchodku viac ľudí, čo z dlhodobého hľadiska pripraví

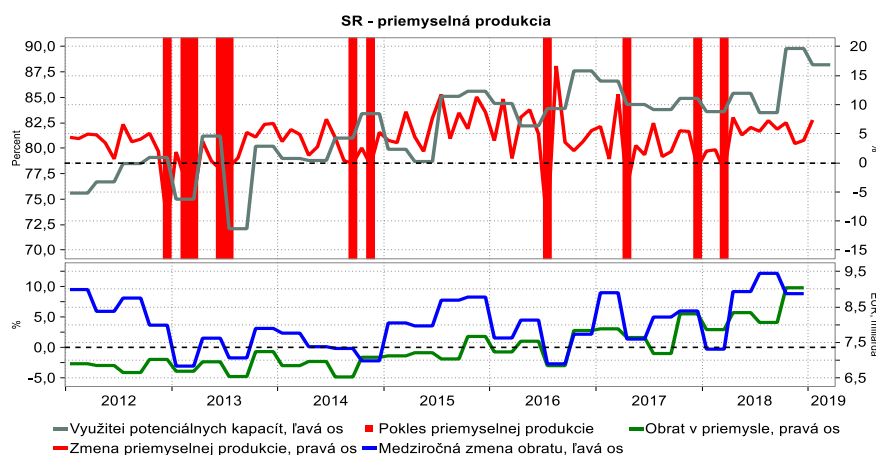
verejný rozpočet o takmer 140 mld. eur V rozpočtový neprospech hrá úlohu aj zvyšujúca hranica dožívania vysokého veku a nedostatočný počet zárobkovo činných osôb, ktoré naplňajú verejný rozpočet. Vzhľadom na demografický vývoj začne vznikať deficit, ktorý bude musieť vláda vykryť. Pravdepodobne to bude formou zvyšovania daní, čo zasiahne všetkých. (ph)

Priemyselná produkcia SR stále rastie

Priemyselná produkcia na Slovensku aj napriek zhoršenému sentimentu v danej oblasti zatiaľ nenasleduje nemecké poklesy. V januári sa celkový výkon slovenského priemyslu zvýšil medziročne o 7,36 % a už viac ako polroka si udržuje kontinuálny rast. Tento rast si zatiaľ udržuje aj napriek obavám z Nemeckého vplyvu, keďže Nemecko je našim hlavným obchodným partnerom. Práve nemecká priemyselná produkcia však zaznamenáva už tretí mesiac po sebe pokles (posledné údaje sú za január). Doposiaľ známe údaje za prvý kvartál tohto roka poukazujú aj na

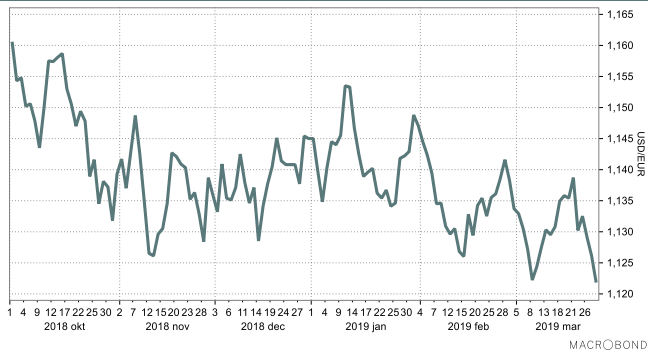
relatívne efektívne využívanie potenciálnych výrobných kapacít na 88,2 %, ktoré zároveň naznačujú aj možnosť ďalšieho rastu výroby. Podmieňujúcim faktorom ďalšieho vývoja však zostáva sila domáceho

ako aj zahraničného (nemeckého) dopytu. Posledný kvartál minulého roka dosiahol priemysel na Slovensku po 8,84 percentom medziročnom náraste tržby v celkovej výške 9,04 mld. eur. (jv)

AKTUÁLNÝ VÝVOJ NA TRHOCH

EUR/USD

EUR/CZK

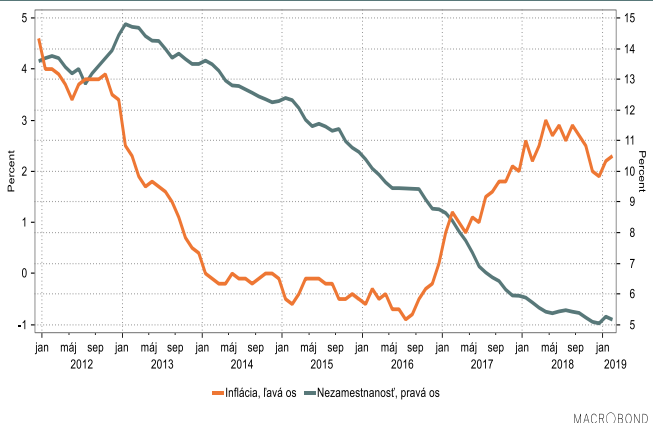
ZLATO

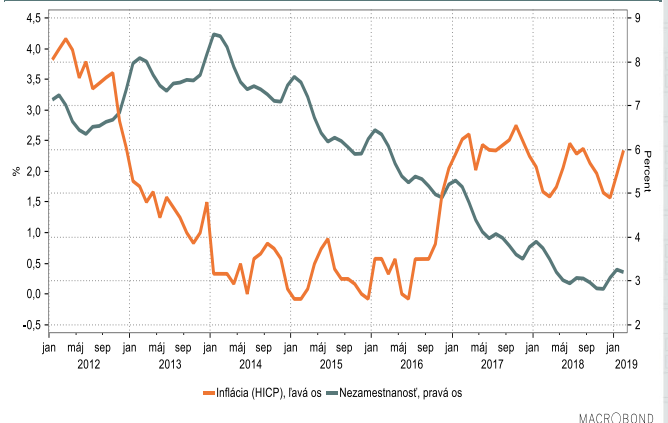
ROPA

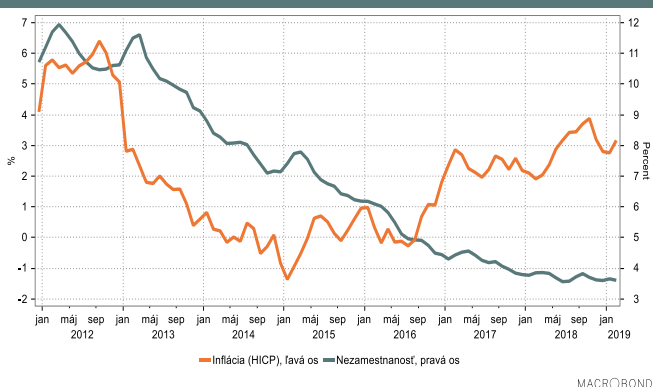
SLOVENSKO

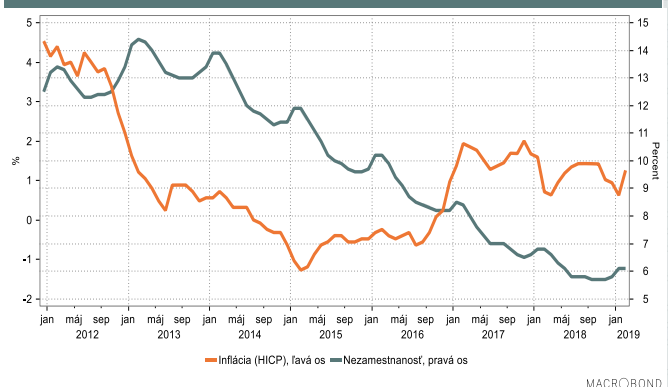
ČESKÁ REPUBLIKA

MAĎARSKO

POL'SKO

SPRÁVY Z FINANČNÝCH TRHOV

- Americká alternatívna taxislužba Uber Technologies plánuje prevziať konkurenta z Blízkeho východu spoločnosť Careem za 3,1 miliardy dolárov. Spoločnosť Uber zaplatí 1,4 miliardy dolárov v hotovosti a 1,7 miliardy v cenných papieroch zameniteľných za akcie spoločnosti Uberu. Dokončenie, ktoré musia ešte schváliť regulátori, sa očakáva v prvom kvartáli budúceho roka.
- Francúzska automobilka Peugeot oznámila, že kupuje kontrolný podiel spoločnosti s automobilovými súčiastkami v Číne, s cieľom zvýšiť svoj podiel na trhu v tejto ázijskej krajine. Získala spoločnosť Longstar so sídlom v provincii Fu-ťien, ktorá dodáva približne 10.000 autokomponentov štyrom tisíciam nezávislých opravovní.

Tento dokument je publikovaný pre spoločnosti skupiny BENCONT , a môže byť reprodukován a ďalej šírený len s jej písomným súhlasom. Informácie v tomto dokumente boli získané z externých zdrojov, ktoré boli spoločnosťou považované za spoľahlivé.

Matúš Jančura

Hlavný analytik, Bencont INVESTMENTS
jancura@bencont.sk

Jozef Prozbík

Analytik, Bencont INVESTMENTS
prozbik@bencont.sk

Analytici:

Nebesník Martin
Bruchánik Rudolf
Huňor Pavol
Vražda Ján
Zemčák Dávid

Vajnorská 100/A
831 04 Bratislava
www.bencont.sk

BENCONT INVESTMENTS

BENCONT GROUP

BENCONT DEVELOPMENT